

Sortförsök i fodermajs

Ola Hallin och Jan Jansson, Hushållningssällskapet Sjuhärad

I ett försök med fodermajs på Rådde gård Långhem provades under 2003 sex olika fodermajssorter från Plantev och Scandinavian Seed.

Kolvavkastningen uppgick som högst till ca 3,5 ton ts/ha och totalavkastningen till ca 13 ton ts/ha. Denna kolvavkastning är låg och klart lägre än fjolårets då den högsta kolvavkastningen var 5,91 ton/ha. Den dåliga kolvutvecklingen i år beror dels på de klart sämre tillväxtmöjligheterna på försommaren och dels på att tillväxten stannade av i slutet av september på grund av frost. Försöket skadades av fåglar i samband med uppkomsten. Därför är medelfelet högt och vissa sorter har slopats. Kolvandelen av den totala torrsubstansavkastningen varierade i år från 24 % till 29 % för de sex sorterna mot 47 % till 52 % i 2002 års försök. På grund av försökets osäkerheter går det inte att dra några slutsatser kring skillnader mellan sorterna. Man kan ändå med de registrerade parametrarna konstatera att det kan vara svårt att alla år få en bra kvalitet av fodermajs på Sydsvenska Högländet.

Bakgrund

Odlingen av fodermajs ökar. Det var drygt 20 år sedan förra odlingsperioden började i Mark i Sjuhäradsbygden och det var ca 15 år sedan den upphörde. Sedan dess har klart tidigare sorter kommit på marknaden. I syfte

att belysa kolvavkastningsförmågan hos det nya sortmaterialet på en plats där vegetationsperioden är förhållandevis kort, har under 2002- 2003 ett sortförsök med de av firmorna för platsen rekommenderade sorterna genomförts på Rådde gård i Långhem. Rådde ligger på 190 m över havet. För att fodermajsodlingen skall vara framgångsrik krävs hög kolvandel i skörden. Energin finns i form av stärkelse i en välmatad kolv. För att uppnå detta krävs i princip en frostfri period om fem månader.

Utförande och resultat

Försöket på Rådde såddes den 9 maj och gödslades med 30 ton/ha djupströbäddsgödsel samt 1000 kg/ha NPK 21:3: 10 på våren. Total N- giva blev således ca 220-240 kg N/ha. Sådden skedde med en enradig Nibex-maskin. Utsädesmängden blev tyvärr för hög för vissa sorter främst Avenir och Susydsum. Det färdiga beståndet innehåll mellan 8-19 plantor/m². Någon gallring genomfördes inte. Fågelskador i samband med uppkomst har gjort att två led har slopats.

Försöket ogräs- och fritflugebekämpades en gång den 30 maj med Basagran SG och Sumi-Alpha. Majsen var då i 0,5-1,5 bladstadiet.

Tillväxten kom inte igång på allvar förrän värmen kom i mitten av juli. Tillväxten stannade upp ordentligt vid perioden 28/9 till 1/10 då det var nattfrost med ned till ca -2° C. Den 6 oktober var det frost igen, likaså perioden 12-18 oktober med ned till -4° C nattetid. Försöket skördades 14-16 oktober. Riktigt kallt blev det under perioden 20-27 oktober med ned till -14° C.

Avkastningsresultat

Årets kolvandel av totalavkastningen ligger på 24-29 % jämfört med 47-52 % i fjolårets försök. Detta innebär en kolvskörd mellan 3,0-3,6 ton/ha mot 2002 års resultat på 4,5-4,9 ton/ha. Ts- halten i kolvarna varierade i år mellan 20-26 % för de ingående sorterna mot fjolårets 33-47 %. Torrsubstanshalten i totalskörden var också klart lägre i år än i fjol. Den högsta ts- halten i totalskörden kom endast upp i 24 % mot 27-32 % i fjol.

Totalskörden i kg ts/ha var i år ganska hög, till och med högre än i fjol.

Det är ändå kolvavkastningen och ts- halten i totalskörden som ger en anvisning om majsens användbarhet i utfodringen. Tyvärr är årets försök mycket osäkert med ett alldeles för högt medelfel för att dra några slutsatser kring skillnader mellan de ingående sorterna. Man kan ändå konstatera att det kan vara svårt att alla år få en bra kvalitet av fodermajs på Sydsvenska Högländet.

Totalavkastning och kolvavkastning i kg ts/ha för ett sortförsök med fodermajs, L7-9000-03 på Rådde gård 2003

L7-9000-03	Antal plantor per m ²	Kolvavkastning		Ts-halter i procent för		Totalskörd		Kolvandel %
		kg ts/ha	Rel	kolv	stjälk	kg ts/h	Rel	
Avenir	19	3650	100	22,5	22,0	12640	100	28,9
Cameron	12	3550	106	25,6	23,6	13460	106	26,4
Articat	8	2200	70	22,1	23,3	8860	70	24,8
Speedy utgår pga fågelskador								
Companero utgår pga fågelskador								
Susydsum 030	19	2970	98	19,9	26,0	12380	98	23,9
CV %		24,2				16,7		